POLSKA INFORMACJA POLITYCZNA
agencja publicystyczna
INFORMATION POLITIQUE POLONAISE • AGENCE DE PRESSE
ADRES: WARSZAWA, UL. ALBERTA 6. ADRES TELEGR. *POLINF* TEL. 2.50-05. KONTO P.K.O. 171.90

Nr.19 Warszawa, dnia 30 lipca 1936 r.

PROBLEM POPULACYJNY W POLITYCE MIĘDZYNARODOWEJ

Na ustrój każdego państwa i jego losy historyczne wpływają, obok warunków geograficznych, w których ono żyje, przedewszystkiem dwa czynniki podstawowe: siły dynamiczne, jakie przedstawia ludność państwa, oraz dobra gospodarcze, jakiemi naród dysponuje. Czynniki te decydują nietylko o strukturze wewnętrznej danego narodu - lecz odgrywają równocześnie pierwszorzędną rolę w kształtowaniu się stosunków wzajemnych państw.

Skomplikowany splot interesów, jakie przedstawia w okresie współczesnej produkcji, międzynarodowa wymiana towarów i świadczeń gospodarczych, wysuwa w życiu codziennem narodów problem dóbr gospodarczych na pierwszy plan, odsuwając, w polityce międzynarodowej, problem człowieka, czyli olbrzymi i nierozwiązany jeszcze kompleks zagadnień ludnościowych na plan drugi. Perjodyczne kataklizmy jednak, zaburzające w różnych częściach świata pokojowe współżycie narodów, a mające swoje źródło w nad-

miernem ciśnieniu przeludnionych krajów na obszary, w których istnieje mniejsze lub większe vacuum ludnościowe, świadczą wymownie o prawdzie, że czynnik populacyjny należy do jednego z tych elementów, które tworzą historję i z któremi liczyć się muszą czynniki, odpowiedzialne za przebieg wypadków w polityce międzynarodowej.

Nie ulega chyba wątpliwości, że takie wydarzenia, jak konflikt włosko-abisyński, lub niedawne wypadki na dalekim wschodzie, mają swoje źródło w problemie ludnościowym, który zaważył na decyzjach Italji oraz kraju wschodzącego słońca. Tak samo problem żydowski, który wywołał dzisiejszą sytuację w Palestynie, rozwiązany być może tylko wówczas w sposób trwały i skuteczny, jeżeli rozpatrzony będzie nietylko jako zagadnienie religijne, lub narodowe, lecz również jako zagadnienie ludnościowe, a mianowicie jako problem relatywnego przeludnienia oraz wadliwej struktury społeczno-godpodarczej ludności żydowskiej w niektórych krajach.

Do państw, dla których problem populacyjny stanowić musi z konieczności czynnik nader ważny w ich ustosunkowaniu się do wielkich zagadnień polityki międzynarodowej, należy Polska. Nie należy zapomnieć, że Polska zajmuje pod względem zaludnienia i obszaru szóste miejsce w Europie, a pod względem przyrostu ludności zajmuje czwarte miejsce w świecie, będąc z państw większych ludnością i obszarem wyprzedzaną jedynie przez Japonję. Dynamice ludnościowej Polski, wyrażającej się w cyfrze 400.000 głów rocz-

nego naturalnego przyrostu ludności, nie odpowiada dostateczny zasób dóbr gospodarczych, umożliwiający racjonalne zaktywizowanie tych wielkich energij w życiu gospodarczem państwa. Polska bowiem pozbawiona jest dostatecznych kapitałów, oraz możliwości swobodnego dysponowania podstawowymi surowcami, niezbędnymi dla uprzemysłowienia kraju i umożliwienia tem samem egzystencji gospodarczej całej ludności.

Sytuacja ludnościowa zmusza Polskę do przywiązania pierwszorzędnego znaczenia do zagadnienia emigracji. Zarówno zagadnienie przeludnienia wsi, jak i zagadnienie żydowskie w Polsce, mające swe źródło przedewszystkiem w wadliwej strukturze społeczno-gospodarczej ludności żydowskiej, rozwiązane być mogą tylko, jeżeli udostępnione zostaną emigracji z Polski istniejące przecież niezaludnione tereny zamorskie, leżące odłogiem, a niewykorzystane jeszcze dla dzieła cywilizacji.

Zagadnienie emigracji wymaga dla rozwiązania przedewszystkiem zgodnej kollaboracji dwu czynników: kraju, posiadającego nadmiar ludności, oraz krajów posiadających nadmiar nieeksploatowanych jeszcze terenów. Istnieją olbrzymie, dziewicze obszary w Ameryce Południowej, której rządy niejednokrotnie stwierdzały brak rąk roboczych, istnieją również w Afryce rozległe tereny, nieeksploatowane, a nadające się pod względem klimatycznym do zamieszkania przez element europejski.

Trzecim czynnikiem, niezbędnym do racjonalnego rozwiązania wielkiego i palącego problemu przeludnienia niektórych państw europejskich, to kapitał, umożliwiający zorganizowanie zdrowego ruchu migracyjnego na poważną skalę. Niska stopa dyskontowa, obowiązująca w wielkich centrach bankowych świata, świadczy niezbicie, że istnieją kapitały, czekające dziś bezczynnie na sposobność racjonalnego zużytkowania.

Skoro więc istnieją trzy elementy podstawowe - ośrodki przeludnione, obszary nieeksploatowane, oraz wolne kapitały, to skoordynowany wysiłek zainteresowanych i odpowiedzialnych czynników międzynarodowych, a mianowicie państw emigracyjnych, państw władających nieeksploatowanymi obszarami, oraz państw, które stanowią bankierów świata - mógłby przy dobrej woli rozwiązać jedno z najżywotniejszych zagadnień przeludnionej i spauperyzowanej Europy. Zagadnieniu emigracji powinna poświęcić najbaczniejszą uwagę Liga Narodów. Do praktycznego, nie zaś tylko teoretycznego zajęcia się problemem emigracyjnym, jako jednym z elementów podstawowych pacyfikacji Europy, powinny skłonić Ligę Narodów doświadczenia bliskiej przeszłości, których źródłem były nierozwiązane zagadnienia ludnościowe, a które tak poważnie zagroziły autorytetowi Ligi.

..ooOoo..